

2025-06-20 Nr. NV-1452

ĮSTATYMŲ PROJEKTAI TAP-25-571(2) TAIS 25-7959(4)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 1, 2, 4, 5, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 23, 27, 36, 38, 40, 50, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 65, 66, 72, 73, 74 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDMO 63¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2901 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAREIGŪNŲ IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-693 3, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 84 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Vadovybės apsaugos tarnyba</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymų projektai parengti, siekiant sudaryti teisinės prielaidas efektyvesnei Vadovybės apsaugos tarnybos (toliau – VAT) veiklai, įvertinus geopolitinės situacijos sąlygojamas grėsmes ir rizikas bei VAT funkcijų veiksmingam vykdymui praktikoje iškilusias problemas, taip pat siekiant taisyti Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo¹ (toliau – VAI) taikymo metu pastebėtas teisinio reguliavimo spragas ir redakcinio pobūdžio klaidas.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

- Siūloma nustatyti, kad už Lietuvos Respublikos ribų VAT vykdo ne tik vadovybės, bet ir kitų saugomų asmenų fizinę apsaugą. Šiuo metu VAI numatyta, kad už Lietuvos Respublikos ribų VAT vykdo tik vadovybės (Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko ir asmenų, laikinai einančių Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko pareigas, pavaduojančių Ministrą Pirmininką) fizinę apsaugą. Tikslinga numatyti, kad VAT už Lietuvos Respublikos ribų saugo ir kitus asmenis², kuriems Vyriausybės nustatytais pagrindais ir tvarka paskirta apsauga;
- Šiuo metu VAT pareigūnai gali būti siunčiami saugoti atstovybių ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui tik jų rašytiniu sutikimu. Siūloma numatyti, kad, esant pareigūno sutikimui, siuntimo saugoti atstovybės laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas iki 1 metų, o išimtiniais atvejais pareigūnai saugoti atstovybių gali būti siunčiami be jų sutikimo³ ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui. Tokia nuostata siekiama užtikrinti atstovybių apsaugos funkcijos vykdymą, kai tarnybinių pareigų vykdymo vieta pareigūnams nepatraukli dėl socialinių, politinių ar kitų aplinkybių;
- Siūloma numatyti VAT teisę nuomotis patalpas ir (ar) žemės sklypus, vykdant saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumui užtikrinti reikalingą veiklą, siekiant spręsti praktikoje kylančias problemas, kai reikia

¹ 2020 m. liepos 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymas

² Kiti asmenys nurodyti VAI 6 str. 6 d., tarp kurių Lietuvos diplomatiniai atstovai, jeigu kyla grėsmė jų saugumui, Seimo nariai, ministrai, jeigu grėsmė jų saugumui kyla dėl jų politinės veiklos, ir kiti asmenys, jų rašytiniu sutikimu, jeigu kyla grėsmė jų saugumui.

³ Numatomos išimties, kad nėsčios, neseniai pagimdžiusios ir krūtimi maitinančios pareigūnės, pareigūnai, auginantys vaiką (įvaikį) iki 3 metų, pareigūnai, vieni auginantys vaiką (įvaikį) iki 18 metų arba vaiką (įvaikį) su negalia iki 18 metų, asmenį su negalia slaugantys ar prižiūrintys pareigūnai, paskirti šio asmens su negalia globėju, rūpintoju ar aprūpintoju, gali būti siunčiami saugoti atstovybių tik jų rašytiniu sutikimu.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

patalpos pareigūnams, vykdantiems apsaugą 24 val. per parą apgyvendinti, ar žemės sklypo laikinam apsaugos postui įrengti. Kartu teikiamas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siekiama numatyti galimybę statinius, kilnojamuosius objektus arba įrenginius statyti valstybinių parkų, gamtos ir kultūros paveldo teritorijose, jeigu to reikia VAT saugomų asmenų ir objektų saugumui užtikrinti;

- Nustatoma nauja funkcija, kad VAT atlieka grėsmių saugomiems asmenims ir renginiams, kuriuose saugomi asmenys planuoja dalyvauti, vertinimą, asmenų destruktivaus elgesio rizikos vertinimą ir valdymą VAT direktoriaus nustatyta tvarka ir suinteresuotoms institucijoms perduoda informaciją apie nustatytus rizikos veiksnius arba kitą svarbią informaciją;
- Tikslinama VAT funkcija, susijusi su asmenų, kurie turi su savimi ginklų, šaunamųjų ginklų dalių ir (ar) šaudmenų, patekimo į saugomus objektus kontrole. VAT direktoriui pavedama nustatyti ginklų, šaunamųjų ginklų dalių ir (ar) šaudmenų, kuriuos su savimi turi asmenys, patenkantys į saugomus objektus, palikimo laikinai saugoti asmens buvimo saugomame objekte laikotarpiu sąlygas ir tvarką;
- VAT pareigūnams suteikiama teisė apriboti arba uždrausti transporto ar pėsčiųjų eismą, siekiant užtikrinti saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų saugumą. Šiuo metu numatyta galimybė dėl tokių veiksmų kreiptis į policiją, tačiau praktikoje pasitaiko situacijų, kai tokių veiksmų būtina imtis nedelsiant. Taip pat suteikiama teisė tikrinti ir apžiūrėti asmenis ir jų turimus daiktus, bagažą, kai yra pakankamas pagrindas manyti, kad gali kilti grėsmė saugomo asmens ir (ar) saugomo objekto saugumui;
- Priėmimo į VAT pareigūno pareigas amžiaus ribos reikalavimą iš 50 metų siūloma keisti į 60 metų amžiaus, derinant su taikomu vidaus tarnybos pareigūnams pagal Vidaus tarnybos statutą (toliau - VTS);
- Papildoma, kad VAT pareigūnams taikomas lojalumo Lietuvos valstybei reikalavimas (kaip VTS numatyta ir vidaus tarnybos pareigūnams);
- Siūloma nustatyti, kad į tarnybą VAT negali būti priimamas asmuo, kuris įtariamas arba kaltinamas nusikalstamos veikos padarymu (analogiškai VTS numatytam nepriėmimo į vidaus tarnybą pagrindui);
- Numatoma galimybė tikrinti pareigūno, siekiančio būti perkeltam į kitas pareigas, atitiktį nustatytiems neprikaištingos reputacijos reikalavimams;
- Pildomi pareigūno nušalinimo nuo pareigų pagrindai, vienas iš jų – dėl neatitikimo fizinio pasirengimo, fizinės prievartos veiksmų atlikimo ar šaudymo reikalavimams, jei šie gebėjimai neišvengiamai būtini jo tarnybinėms funkcijoms vykdyti (dėl šių priežasčių numatomas ir atleidimo iš tarnybos pagrindas);
- Siūloma neriboti tarnybos pakopų nustatymo į pareigas priimamam ar perkeliama į aukštesnes pareigas pareigūnui; tarnybos pakopa būtų nustatoma atsižvelgiant į pareigūno kvalifikaciją, profesinio pasirengimo lygį ir ankstesnės tarnybinės ar profesinės veiklos rezultatus VAT direktoriaus nustatyta tvarka;
- Nustatomi papildomi reikalavimai VAT dirbantiems ir priimamiems į pareigas valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (lojalumo Lietuvos valstybei, neprikaištingos reputacijos);
- Pildomi reikalavimai, kuriuos turi atitikti VAT rezervo nariai ir laikinai skiriami į pareigūno pareigas VAT rezervo nariai (neturi būti įtarimai arba kaltinami nusikalstamos veikos padarymu; numatomi apribojimai dėl giminystės ryšių);
- Taisomos pastebėtos teisinio reglamentavimo spragos (VAĮ pildomas nuostatomis dėl pareigūno grąžinimo į pareigas tvarkos, teismui nustačius, kad jis atleistas neteisėtai; tikslinamos laikiną pavidimą eiti kitas pareigas ir laikiną perkėlimą į kitas pareigas reglamentuojančios nuostatos);
- Atsisakoma neaktualių ir praktikoje netaikomų nuostatų (tikslinamos nuostatos dėl su mokymu ar kvalifikacijos tobulinimu susijusių išlaidų atlyginimo pareigūno atleidimo iš tarnybos atveju);
- Derinama su kitais įstatymais (su Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatomis dėl pretendentų į pareigūnus atitikties teisės aktų reikalavimams, būtiniems suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija; su naujos redakcijos Informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis), atliekami kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai;
- Kartu teikiamu Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektu taisomos pastebėtos spragos dėl tarnybos VAT stažo skaičiavimo, nuostatos, susijusios su pareigūnų ir karių

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

valstybinių pensijų skyrimu ir išmokėjimu, įskaitant VAT išstarnautą laiką. Vadovybės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2901 pakeitimo projektu taisoma techninio pobūdžio klaida.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Papildomų lėšų iš valstybės biudžeto įstatymams įgyvendinti nereikės.

Siūlomas įstatymų įsigaliojimas 2026 m. sausio 1 d.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymų projektai derinti su Vidaus reikalų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, Finansų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija. Pagal ministerijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus projektai patikslinti.

Aplinkos ministerija Įstatymų projektams pritarė be pastabų. Įvertintos Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos pastabos rengėjų pateiktoje derinimo pažymoje.

Pateikti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Viešojo valdymo grupės pastabas ir pasiūlymus patikslinti ir darbo tvarka suderinti Įstatymų projektai.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

- ☐ Esminės
- ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio
- ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos
- ☒ Pastabų nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Asta Klapatauskienė

Viešojo valdymo grupė